

“Faig un plantejament religiós, des de l'ateisme i l'humanisme”

Jordi Cussà (Berga, Berguedà, 1961), publica a RBA-La Magrana el llibre *La novel·la de les ànimes*.

—**Ja des de l'índex, amb capítols, seccions, alguns d'ells en cursiva, i sèries de títols numerats, el llibre és molt estrambòtic. El podríeu descriure?**

—Seria de poètica-ficció. També el podria descriure com una novel·la utòpica, volgutament utòpica.

—**Em referia a com està articulada, de quines parts es compon.**

—En forma de contes, que acaben tenint una relació conjunta. Primer vaig escriure el primer conte, de Plató sobre Sòcrates, i després un segon, el de Shakespeare, però no sabia cap a on anaven. I un dia vaig tenir un somni, que venien uns extraterrestes i m'explicaven una mica la novel·la de les ànimes. I vaig pensar que es podia utilitzar l'estructura del somni i fer-ne una trama i incloure els contes protohistòrics. Llavors vaig començar a

escriure pròpiament la novel·la. I a partir de la introducció, vaig entrar en una altra perspectiva de la realitat, en una altra realitat, sense res a veure amb el realisme màgic, perquè quan passen coses estranyes sempre hi ha la veu del narrador que manifesta el seu escepticisme. Perquè jo no crec en coses màgiques; no sóc religiós, sóc humanista. La religió ha fet un desastrós servei a l'humanisme. També val a dir que la troballa autèntica va ser la trobada del nen, Ícar, i del pare, també. Potser el personatge del nen és el més versemblant i em va facilitar molt les coses.

—**No poseu les coses molt difícils al lector?**

—Em sembla que no. No. Potser hi ha algun tros on el lector es pot sentir una mica despistat, però el narrador s'expressa d'una manera entenedora. Això potser s'escapa del pensament normal, però crec que s'entén tot. No podem fer coses de baixa qualitat per por de demanar massa al públic.

—**Tornem a l'estructura. Anem a pams. La novel·la consta de divuit capítols, alguns dels quals se subdivideixen en tres o quatre seccions. Continuem.**

—Si ho voleu dir d'una manera més senzilla, hi ha set o vuit contes protohistòrics atribuïts a diferents personatges històrics reals. Llavors, un bloc que seria “La novel·la de les ànimes”,

Jordi Cussà, autor teatral i novel·lista, publica a RBA - La Magrana el llibre *La novel·la de les ànimes*.

que es desdobra en quatre episodis. Abans de tot això hi ha la introducció, “El propietari de les trelles”, que és una carta que s'adreça al seu nebot, Jordi Ramon Busquets i Balaguer, que és el narrador. Després de la introducció tindríem tots els enllaços que fa possible la novel·la, perquè sense les explicacions de Jordi Ramon no hi ha la novel·la. I el penúltim, “Adeús i miats”, és l'explicació final d'Ícar, del protagonista, si el podem dir així.

—**I les intervencions de Jordi Ramon estan numerades, de l'1 al 4, alternant-se amb “La novel·la de les ànimes”, numerades de l'1 al 4.**

—Justa.

—**I també tenim els blocs “Tres genis en un tríptic”, amb tres seccions, i “Un tríptic de quatre lles”, amb quatre.**

—Això són els blocs de contes. Més “La Revelació de la Sandàli del darrer conte, que és el de Jordi Ramon. Els tres genis són Sòcrates

Shakespeare i Einstein. L'altre tríptic, el de quatre fulles, és dicat a una sola ànima que engloba Homer, Cervantes, Borja i la quarta, que es l'ànima en si mateixa, sense cos humà.

—**A l'editor ja li va semblar bé editar un text tan arriscat?**

—Li va encantar. Felip Ortega es va enamorar del llibre. Li agradava moltíssim. I això que en la primera versió no estava corregit, estava poc llepat. El troba diferent, fresc, original.

—**Heu plantejat l'obra com una caixa de sorpreses, pots?**

—Sí, perquè és molt difícil que el lector endevini què passa en el proper episodi. Els contes poden despistar, o destremar, com alguns m'han dit, però la gràcia de la novel·la és la sorpresa dels contes.

—**Què vol ser la novel·la?**

—Un homenatge a la humanitat en conjunt, i als creadors de la humanitat.

—**Hi ha una idea global sobre les ànimes?**

—La voluntat utòpica de salvar el món. La tesi seria que els textos sagrats són estrictament humans, que el saber pot ser només d'una persona, sinó d'un conjunt. És un plantejament religiós, des de l'ateisme i l'humanisme rotund.